

ET NATIONAL STRATEGIC PLAN
แผนยุทธศาสตร์ดิจิทัล
ประเทศไทย

ประชาพิจารณ์

(ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570

PUBLIC HEARING: THE NEXT e-TRANSACTION PLAN

กระทรวงดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570
สำหรับการรับฟังประชาพิจารณ์เท่านั้น

ฝ่ายยุทธศาสตร์ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
กรกฎาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ	1
2. สรุปแนวโน้ม โอกาส และความท้าทายที่สำคัญการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	3
2.1 Current Status and Trends	3
2.2 ผลการศึกษาภาพอนาคตการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ประเทศไทย (Scenario)	6
3. (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570	9
4. (ร่าง) ประเด็นยุทธศาสตร์ มาตรการ กลยุทธ์และโครงการสำคัญ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570	15
ภาคผนวก แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2564-2565	27

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด รวมทั้งวิถีชีวิตแบบ New Normal ภายหลังจากการเกิดโรคระบาดโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อบริบทการดำรงชีวิตประจำวันรวมถึงกระบวนการทำงาน ทั้งในส่วนของภาครัฐ เอกชน และประชาชนที่จะต้องปรับตัวให้เท่าทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเด็นของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็นต้องเร่งผลักดันการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อการทำกิจกรรมบนโลกออนไลน์ที่ส่งผลในการเป็นปัจจัยสนับสนุนหนึ่งซึ่งช่วยทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทย สามารถขยายตัวด้วยการมีขีดความสามารถของประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับสร้างสรรค์สังคมและชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกมิติ ที่ผ่านมา รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาชาติในทุกมิติ ตามเป้าหมาย “ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยประเด็นของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นประเด็นสำคัญหนึ่งที่จะปรับเปลี่ยนให้รูปแบบการทำธุรกรรมทั้งในภาครัฐ เอกชน และประชาชนไปสู่รูปแบบออนไลน์เพื่อสร้างโอกาสและยกระดับขีดความสามารถในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

ในปี พ.ศ. 2562 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 พร้อมด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนบทบาทในการทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ คธอ. จากเดิมมาเป็นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สพธอ. และ จากการเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2562 ตามมาตรา 5 (1) ซึ่งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้ว่าจะต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไข ตามมาตรา 43/1 ซึ่งได้กำหนดไว้ว่าแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จะต้องมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 5 เรื่อง ได้แก่

1. กลไกและมาตรการด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ

2. มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการให้มีระบบการบริการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุน การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

3. กระบวนการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนามาตรฐานและกฎเกณฑ์การใช้งานทางเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้การทำงานของระบบมีการเชื่อมโยงกันอย่างมีความมั่นคงปลอดภัย พร้อมใช้งาน และมีความน่าเชื่อถือในการให้บริการ

4. แนวทางและมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ รวมทั้งการประยุกต์การใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้อง

5. แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเทคโนโลยีดิจิทัลด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนเพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดังกล่าว

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 เพื่อกำหนดทิศทาง การพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ซึ่งเป็นการต่อยอดการดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2564-2565 มุ่งเน้นขับเคลื่อนโครงการต่างๆ ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้าน Digital ID การพัฒนากฎหมาย/มาตรฐาน การส่งเสริมให้เกิดระบบบริการ (Adoption) ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้และมีทักษะทางด้านดิจิทัล เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางสังคม เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ตลอดจนเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 จึงให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องในการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายด้านการเพิ่มมูลค่า Digital GDP ร้อยละ 30 และการยกอันดับความสามารถของประเทศไทยในการแข่งขันทางดิจิทัลไม่น้อยกว่าอันดับที่ 30 ในปี พ.ศ. 2570

2. สรุปแนวโน้ม โอกาส และความท้าทายที่สำคัญการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

2.1 Current Status and Trends

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง มีความยากในการคาดการณ์ และความไม่แน่นอนสูง สพอ. ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยดังกล่าวต่อกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 ด้วยวิธีการ Visionary Approach หรือเครื่องมือ Foresight การวิเคราะห์สถานะปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลง แนวโน้ม โอกาส และความท้าทาย เพื่อนำไปสู่การวางแผนยุทธศาสตร์ฯ ที่รองรับกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญของแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง (Trend) ทางด้านสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง ของ Future of Digital Transaction¹ ได้ดังนี้

1) Digital as a Cross-cutting Issue

Trend and Signal: Digital Citizen, Digital Green, Cashless Society, Central Bank Digital Currency, Human-machine Collaboration, Smart Wearable, Human Machine Convergence, Digital Diplomacy, Digital Democracy

ดิจิทัลก้าวเข้ามามีบทบาทในทุกองคาพยพ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง การพัฒนาคน และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ระดับของการพัฒนายังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกลายเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงตัวชี้วัดในการปรับตัวของทั้งภาครัฐและเอกชน ทุกภาคส่วนจึงจำเป็นต้องวางกลยุทธ์เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัล สร้างมูลค่าต่อผลผลิต รวมทั้งต่อยอดไปสู่การพัฒนาในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

2) The New Gold Rush

Trend and Signal: Blockchain, Cryptocurrency, GameFi, Non-Fungible Token (NFT), Digital Tax

เทคโนโลยีบล็อกเชน ทำให้เกิดการสร้างสรรค์อุตสาหกรรมและบริการยุคใหม่ และการแสวงหาความมั่งคั่งในพื้นที่ที่ผู้คนยังมีความเข้าใจน้อย โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเกมและสื่อสร้างสรรค์ เช่น GameFi และ NFT เนื่องจากอุตสาหกรรมใหม่ยังมีข้อจำกัดน้อย ขาดกฎหมายครอบคลุมในการบังคับใช้ จึงมีผู้ที่เล็งเห็นศักยภาพในการเติบโตจึงสามารถสร้างรายได้เป็นมูลค่ามหาศาล อย่างไรก็ตาม ภาครัฐจำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมและรักษาผลประโยชน์ เช่น การตรวจสอบและจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมออนไลน์

¹ โครงการวิจัยจัดทำภาพอนาคตของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย เพื่อคาดการณ์อนาคตและรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก (Foresight Research), Future of Digital Transaction, สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2022

3) e-Wallet Society

Trend and Signal: Cashless Society, Platform Economy, Sharing Economy, e-Commerce, Payment Platform, Omni-channel, Social e-Commerce (Social Commerce)

เครือข่ายออนไลน์เชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตของผู้คนอย่างไม่สามารถตัดขาดได้ ธุรกิจต่างๆ เกิดขึ้นบนโลกของดิจิทัลที่สามารถ ตรวจสอบและติดตามได้ ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้ผู้คนจับจ่ายใช้สอยได้อย่างสะดวกสบาย อีกทั้งยังทำให้ผู้ขายมีทางเลือกในการจำหน่ายสินค้าที่หลากหลาย จนกระทั่งนำไปสู่การค้าที่มีมูลค่ามหาศาล สร้างสังคมไร้เงินสดที่ทุกอย่างไหลเวียนผ่านระบบการชำระเงินออนไลน์

4) Fast-speed Breakthroughs

Trend and Signal: Quantum Computer, Robotics, Digital Twins, 5G, 6G, Cloud, Cloud Computing, Edge Computing, Tech Stack, ISO/IEC 27001, IPV6 Standard

การวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องช่วยยกระดับความก้าวหน้าอุตสาหกรรมได้อย่างรวดเร็ว Quantum Computer ช่วยย่นระยะเวลาการวิเคราะห์และคำนวณได้อย่างมหาศาล ในขณะที่เทคโนโลยี 5G/6G ทำให้การเชื่อมต่อมีความเสถียรและรวดเร็วขึ้นหลายเท่า เมื่อนำมาเชื่อมโยงกับปัญญาประดิษฐ์ ก็จะทำให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีจึงช่วยให้การพัฒนาอุตสาหกรรมและวิจัยค้นคว้าต่างๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว

5) Sustainable Transformation

Trend and Signal: Digital Green, Digital Waste/e-waste Management, Digital Pollution, Smart Grids, Solar Satellites, Wireless Power Transmission, Digital Carbon Footprint, Environmental Commodity Trading

การพัฒนาทางเทคโนโลยีมาพร้อมกับการความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม การเผาเชื้อเพลิงฟอสซิล และการตัดไม้ทำลายป่า แม้กระทั่งอุตสาหกรรมดิจิทัลยังมีส่วนทำให้เกิดภาวะโลกร้อนหรือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกระหว่าง กระบวนการผลิต ชยะอิเล็กทรอนิกส์จากอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ หรือการใช้ไฟฟ้าในปริมาณมหาศาลจากการทำเหมืองดิจิทัล ในระยะต่อไป การเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัลต้องมาพร้อมกับความยั่งยืน ทั้งในแง่การลดการปล่อยมลภาวะและการใช้พลังงานสะอาด

6) Peer-to-Peer Network

Trend and Signal: Blockchain, Decentralized System, Decentralized Finance, Web3.0, Distributed Ledger Technology

บล็อกเชนกลายเป็นเทคโนโลยีที่เข้ามาปฏิวัติวงการเทคโนโลยี รวมถึงเป็นรากฐานของการพัฒนาระบบต่างๆ ในระยะต่อมา คุณสมบัติในการจัดเก็บข้อมูลแบบกระจายศูนย์หรือ Distributed Ledger Technology ได้เข้ามาลดบทบาทของธุรกิจขนาดใหญ่ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมการเงิน ก่อให้เกิดระบบการให้บริการที่เรียกว่า Decentralized Finance (DeFi) ในมิติเชิงสังคม นอกจากก่อให้เกิดการเชื่อมโยงแบบไร้พรมแดนแล้ว ยังทำให้

ธุรกิจแบบรวมศูนย์ลดอำนาจการผูกขาด กระจายบทบาทการบริหารไปยังบุคคลทั่วไปมากขึ้น ซึ่งในอนาคตสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับหลากหลายธุรกิจนอกเหนือจากการเงินได้

7) Digital Ownership

Trend and Signal: Digital Asset, Non-Fungible Token (NFT), Digital Token, Cryptocurrency

ในอนาคต ความเป็นเจ้าของจะไม่ได้จำกัดอยู่แค่สินทรัพย์ทางกายภาพ (Physical Asset) อีกต่อไป แต่ยังคงครอบคลุมไปถึงความเป็นเจ้าของของสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) อีกด้วย ซึ่งสินทรัพย์ดิจิทัลไม่ได้ครอบคลุมเฉพาะสกุลเงินทางดิจิทัลเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ถูกจัดเก็บอยู่ในรูปแบบของดิจิทัล เช่น ไฟล์ วิดีโอ เว็บไซต์ หรือแม้กระทั่งข้อความที่เขียนบนสื่อออนไลน์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะถูกนำมาแปลงให้อยู่ในรูปแบบของสินทรัพย์ที่มีเอกลักษณ์และไม่สามารถทำซ้ำได้ และมีมูลค่าในตัวของมันเองซึ่งสามารถนำไป ซื้อขายได้อย่างอิสระ

8) Beyond the Boundary

Trend and Signal: Cross Border Platform, National Single Window, National Digital Trade Platform, Cryptocurrency

การซื้อขายบนแพลตฟอร์มออนไลน์จะขยับขยายไปมากกว่าการซื้อขายภายในประเทศ แต่จะพัฒนาไปสู่การซื้อขายระหว่างประเทศที่มีระบบรองรับ โดยที่ผู้ขายไม่จำเป็นต้องมีสำนักงานหรือตัวกลางภายในประเทศที่ผู้ซื้ออยู่ อีกทั้งภาครัฐจะสามารถตรวจสอบการเข้าออก ของสินค้าได้อย่างแม่นยำ ทำให้สามารถจัดเก็บภาษีต่างๆ ได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง ในขณะที่เดียวกัน ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน และค่าธรรมเนียมต่างๆ จะมีผลต่อการซื้อขายระหว่างประเทศน้อยลง เนื่องจากผู้คนมีแนวโน้มที่จะใช้สกุลเงินดิจิทัลเป็นสื่อกลางในการ แลกเปลี่ยนมากขึ้น

9) Living an Agile Lifestyle

Trend and Signal: e-Contract, e-Document, e-Signature, e-Meeting, Internet of Thing, Internet of Everything, Digital Nomad, Work-Life Integration

การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลช่วยให้กระบวนการต่างๆ มีความสะดวกสบายมากขึ้น ในแง่ของการทำงานในองค์กร ผู้คนสามารถทำงานได้ จากทุกสถานที่โดยมีเครื่องมือออนไลน์ต่างๆ ทั้งการเซ็นสัญญา การประชุม หรือการดำเนินการอื่นๆ ที่นำไปสู่การลดสูญเสียเวลา (เช่น การเดินทาง) หรือการลดต้นทุน (เช่น ปริมาณกระดาษที่ใช้ น้อยลง) ทำให้ธุรกิจมีจุดคุ้มทุนที่ต่ำลง นอกจากนี้ในแง่ของการดำรงชีวิต ยังทำให้ผู้คนสามารถจัดสรรเวลาในการใช้ชีวิตได้อย่างยืดหยุ่นมากขึ้น มีอิสระในการตัดสินใจภายใต้ข้อจำกัดที่น้อยลง

10) Transforming Economy of Scales

Trend and Signal: 3D Printing, 4D Printing, Personalized Service

เทคโนโลยีจะเข้ามามีส่วนในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสามารถช่วยให้สามารถผลิตสินค้าที่เฉพาะเจาะจงกับความต้องการลูกค้า แต่มีต้นทุนต่ำได้ ผู้ประกอบการไม่จำเป็นต้องผลิตสินค้ามากเพื่อให้ได้ต้นทุนที่ต่ำอีกต่อไป และยังมีโอกาสขายสินค้าให้กับคนหลากหลาย กลุ่มได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการ

ผลิตเป็นไปง่ายขึ้น จึงมีการแข่งขันทั้งทางการผลิตและการค้าที่รุนแรงมากขึ้น และนำไปสู่การผลาญทรัพยากรเพื่อนำมาใช้ในการผลิตมากขึ้น

11) Trap of Missing Out

Trend and Signal: Fear of Missing Out (FOMO), Information Operation (IO), Fast Fashion, Fake News, False Demand

ในอนาคตรูปแบบการบริโภคจะคงอยู่ในระยะเวลาสั้นๆ และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้คนจะมีความหวาดกลัวที่จะตกยุคและไล่ตาม กระแสไม่ทันมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่ออยู่ภายใต้การเข้าถึงสื่อออนไลน์ที่ง่ายมากขึ้น นอกจากนี้จะก่อให้เกิดการบริโภคที่ไม่จำเป็นมากขึ้นแล้ว ยังเป็นช่องว่างให้ผู้ประกอบการสร้างกระแสที่ไม่เป็นจริงขึ้นมา ดังที่เห็นได้จากหลายๆ กรณีที่มีการสร้างตัวตนเสมือนจริงใน ลักษณะกลุ่มคนหมู่มาก เช่น บัญชีสมาชิกที่ไม่ได้มีตัวตนในโลกแห่งความเป็นจริง เพื่อชักนำการตัดสินใจของผู้คนให้มีความต้องการเทียมขึ้น

12) Workforce of the Future²

Trend and Signal: Digital Citizen, Digital Nomad, Gig Economy, ICT Literacy

ทักษะทางด้านดิจิทัลกลายเป็นทักษะพื้นฐานที่ทุกคนจำเป็นต้องมีเพื่อใช้ดำเนินชีวิตประจำวัน พลเมืองที่มีความชำนาญในระดับสูง สามารถใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มต่างๆ ในการทำงานที่หลากหลาย ยืดหยุ่น และเป็นอิสระมากขึ้น สามารถเลือกรับงานโดยที่ไม่ต้องเข้าสู่ระบบงานประจำ บริหารเวลาในชีวิตได้ตามที่ต้องการ และสามารถทำงานจากทุกที่ทุกเวลาได้ รูปแบบการรับคนเข้าทำงาน ในบริษัทในอนาคตจึงปรับตัวไปตามไลฟ์สไตล์ที่ต่างออกไปของคนรุ่นใหม่

2.2 ผลการศึกษาอนาคตการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ประเทศไทย

กระบวนการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 สพธอ. วิเคราะห์อนาคตการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 4 ฉากทัศน์ (Scenario) ควบคู่กับการวิเคราะห์สถานะปัจจุบัน (Current Status) พบว่า แนวโน้มการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในไทยจะมีลักษณะแบบ “New Equilibrium ที่อยู่ภายใต้โลกของการค้าที่ไร้พรมแดน กฎระเบียบมาตรฐานต่างๆ ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ขณะเดียวกันประเทศไทยจะก้าวสู่การ Digital Transformation ใน Sector ที่สำคัญและมีการเชื่อมต่ออย่างมีประสิทธิภาพใน Ecosystem ที่เหมาะสม”³

² โครงการวิจัยจัดทำภาพอนาคตของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย เพื่อคาดการณ์อนาคตและรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก (Foresight Research), Future of Internet, สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2022

³ ศึกษาและออกแบบกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ด้วยวิธีการมองอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Foresight), สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2022

ทั้งนี้ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้ให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วนนำไปสู่การพัฒนาโครงการร่วมกับ Stakeholder ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฉากทัศน์ Continuation Future “Marketplace at Your Fingertips” ที่ระบบอินเทอร์เน็ตจะเข้าถึงประชาชนให้สามารถทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทุกที่ ทุกเวลา และสะดวกรวดเร็ว และฉากทัศน์ Transform “New Frontier of Barter Economy” ที่อนาคตข้อมูลทุกอย่างจะถูกอัปโหลดสู่ระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งสินทรัพย์จะอยู่ในรูปแบบดิจิทัล นำไปสู่การผลักดันโครงการที่วางเป้าหมายการส่งเสริมการใช้ Digital ID ของประชาชนให้ได้ 30 ล้าน Accounts จะทำให้การพิสูจน์ยืนยันตัวตนมีความสะดวก ลดระยะเวลาและทำให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีความน่าเชื่อถือ ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ทั้งนี้ รายละเอียดการผลการศึกษาศาณทัศน์อนาคตการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 4 ฉากทัศน์ สามารถ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1) New Equilibrium Future "Encrypted Transaction on the Chain"

โลกถูกขับเคลื่อนด้วยการค้าที่ไร้พรมแดน การเชื่อมโยงของตลาดไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่กลุ่มคนในประเทศอีกต่อไป แต่กลายเป็นการทำธุรกรรมข้ามประเทศ หรือแม้กระทั่งข้ามทวีปซึ่งใช้มาตรฐานและกฎระเบียบที่เป็นแบบแผนเดียวกัน ในฉากทัศน์นี้ แพลตฟอร์มต่างๆ ที่เป็นตัวกลางจะมีบทบาทน้อยลง เนื่องจากการทำธุรกรรมถูกนำไปผูกโยงกับระบบปฏิบัติการแบบกระจายศูนย์อย่างบล็อกเชน การทำธุรกรรมที่ไม่ใช่การซื้อขายสามารถเกิดขึ้นระหว่างบุคคลได้โดยตรง เกิดการกระจายอำนาจและบทบาทของผู้ประกอบการรายใหญ่ ธุรกรรมที่เกิดขึ้นยังมีความปลอดภัยสูง เนื่องจากตัวตนของผู้ทำธุรกรรมถูกบันทึกและผูกโยงไว้กับระบบโดยไม่อาจแก้ไขหรือปลอมแปลงได้ มีระบบที่ตรวจจับความผิดปกติจนการฉ้อโกงและการหลอกลวงสามารถเกิดได้ยาก นอกจากนี้แนวคิดของความยั่งยืนยังเกิดขึ้นควบคู่กันไปโดยพยายามหาแหล่งพลังงานที่ถูกนำมาใช้เป็นพลังงานสะอาดที่สร้างผลกระทบน้อยที่สุดเช่น พลังงานแสงอาทิตย์ ในขณะที่ตัวระบบเองก็จะเผาผลาญพลังงานน้อยลง ทำให้ต้นทุนการทำธุรกรรมถูกลงตามไปด้วย

2) Continuation Future “Marketplace at Your Fingertips”

ระบบอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมและทั่วถึงทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึงการทำธุรกรรมได้ทุกที่ทุกเวลา เทคโนโลยีที่ถูกพัฒนาจนล้ำสมัยยิ่งทำให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นเรื่องสะดวกรวดเร็ว และง่ายดายเพียงแค่ปลายนิ้วสัมผัส ข้อมูลที่ถูกเก็บไว้ในระบบถูกนำมาประมวลผลเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถผลิตสินค้าและบริการได้ตรงตามความต้องการของลูกค้ายิ่งขึ้น นอกจากนี้ ด้วยการเชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อ ตลาดจึงไม่ถูกจำกัดด้วยเส้นแบ่งทางภูมิศาสตร์ จำนวนผู้ซื้อและผู้ขายมีมากขึ้น เกิดความอิสระในการเลือกสรรสินค้า จึงเกิดการเปรียบเทียบและปรับราคาเข้าสู่จุดสมดุล จนกระทั่งอยู่ในสภาวะใกล้เคียงกับตลาดแข่งขันสมบูรณ์มากที่สุด

3) Transform “New Frontier of Barter Economy”

ในอนาคตที่ทุกอย่างถูกอัปโหลดเข้าสู่คอมพิวเตอร์และกลายเป็นสินทรัพย์ดิจิทัลทั้งหมด ทำให้ทุกสิ่งมีมูลค่าในตัวของมันเอง การทำธุรกรรมซื้อขายจึงก้าวข้ามข้อจำกัดเรื่องตัวกลาง เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่าง

สินทรัพย์ดิจิทัลได้อย่างอิสระ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ขอบเขตของการทำธุรกรรมจึงมากไปกว่าการซื้อขายทั่วไป นอกจากนี้ การทำธุรกรรมยังไม่ได้ถูกผูกโยงกับพื้นที่ทางกายภาพเหมือนแต่ก่อน แต่ยกระดับขึ้นสู่โลกเสมือน ในขณะที่เดียวกันยังเกิดขึ้นในลักษณะคู่ขนาน สินทรัพย์ที่ได้มาจากการทำธุรกรรมบนโลกเสมือน อาจนำไปใช้ต่อได้ในโลกกายภาพด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่รองรับ เช่น เครื่องพิมพ์สามมิติ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมนี้ยังก่อให้เกิดระบบระเบียบแบบใหม่โดยเฉพาะส่วนที่ใช้กำกับโลกเสมือน ทั้งในประเด็นลิขสิทธิ์ สิทธิในการถือครอง หรือแม้กระทั่งการจัดเก็บภาษี

4) Collapse Future “Backlash of e-Madness” “Backlash of e-Madness”

ในฉากทัศน์นี้ ความสะดวกรวดเร็วของการทำธุรกรรมทำให้เกิดการย้อนกลับ โดยเฉพาะในการซื้อขายระหว่างผู้คนการเข้าถึงร้านค้าต่าง ๆ บนโลกออนไลน์ที่ง่ายและรวดเร็วทำให้ผู้คนเกิดความไถ่ตรง และนำไปสู่การบริโภคไม่จำเป็น ในขณะที่ฝั่งผู้ขายเมื่อเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น จึงต้องแสวงหากำไรจากปริมาณสินค้าที่เพิ่มมากขึ้น เกิดการผลิตสินค้าที่เผาผลาญทรัพยากรทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ ผู้ค้าส่งสามารถจัดจำหน่ายสินค้าแก่ผู้ซื้อได้โดยตรง ทำให้ผู้ค้าปลีกถูกลดบทบาทลงอย่างต่อเนื่องการทำธุรกรรมที่มีจำนวนมหาศาลทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างทั่วถึง เกิดพื้นที่ในการทำธุรกรรมที่ถูกละเลยไปยังส่วนที่ตรวจสอบไม่ได้ เช่น Dark Web นำมาซึ่งธุรกรรมที่ไม่ได้ถูกคัดกรองและเป็นภัยคุกคามต่อสังคมในขณะเดียวกันอาจมีผู้แสวงหาประโยชน์จากการสร้างสิทธิสำหรับการทำธุรกรรม โดยที่ผู้ทำธุรกรรมถูกคิดค่าสิทธิโดยไม่สมัครใจ หรือเป็นช่องทางให้ถูกรีดไถจนกระทั่งทำให้ความเชื่อมั่นต่อการทำธุรกรรมบนโลกออนไลน์ลดน้อยลง

3. (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570

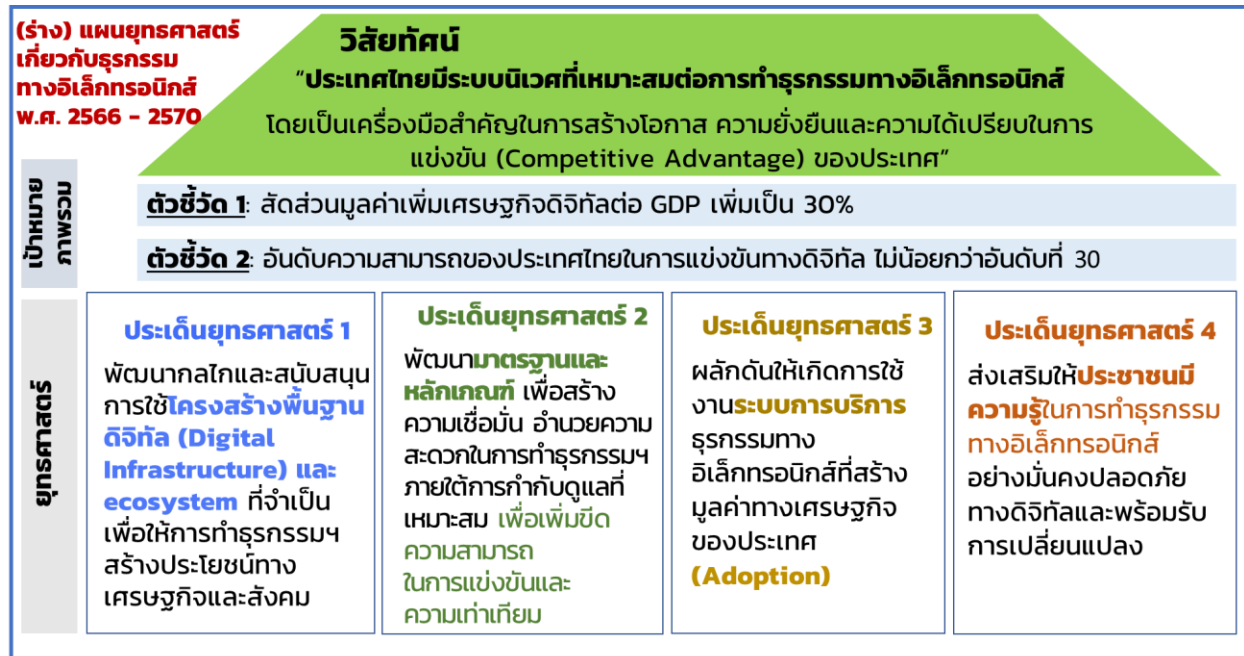
กรอบแนวทางในการดำเนินการร่างแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 เพื่อวางรากฐานในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Competitiveness) โดยกระบวนการทำงานได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนในรูปแบบ Visionary Approach ด้วยการนำการศึกษานาอนาคตศาสตร์ (Foresight) การวิเคราะห์สถานะปัจจุบัน (Current Status) รวมทั้งกระบวนการระดมสมองร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Engagement) ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อให้ร่างแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์นำไปสู่การบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ 1 : แสดงการวิเคราะห์สถานะปัจจุบัน (Current Status) และอนาคตศาสตร์ (Foresight)

รายละเอียดในแผนภาพที่ 1 เป็นการแสดงถึงความสอดคล้องของ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566 – 2570 กับทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในระยะยาวภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ทางด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาครัฐมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 ในหมวดหมายที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางทางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ หมวดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน รวมทั้งแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งได้กำหนด

เป้าหมายให้ประเทศไทยก้าวสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ที่ขับเคลื่อนและใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ (Full Transformation) ในระหว่างปี พ.ศ. 2566-2570 และการใช้ฉันททัศน์ในการจัดทำ Strategic Foresight ที่ครอบคลุมทางด้าน สังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง ภายใต้บริบทของโลกและประเทศไทย เพื่อประกอบเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนอนาคตของประเทศ

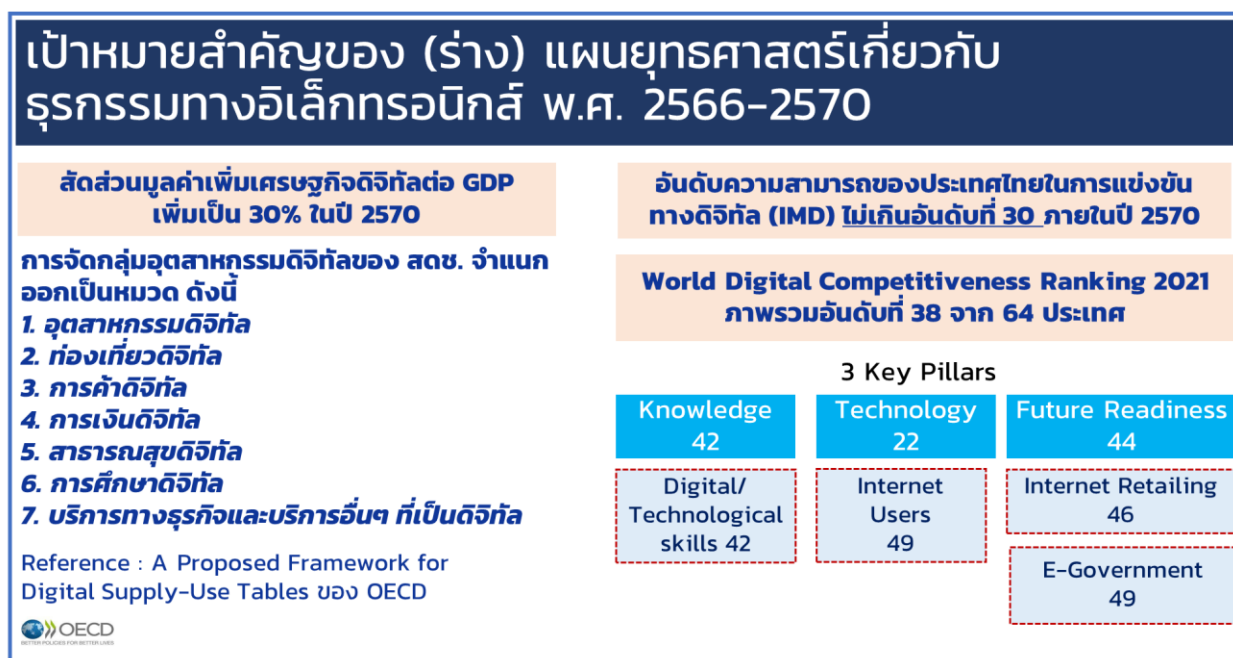
แผนภาพที่ 2 : แสดงร่างแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570

(ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 ได้วางกรอบการดำเนินงานระยะ 5 ปี ให้ความสำคัญกับพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กับประเทศ ซึ่งแสดงตามรายละเอียดในแผนภาพที่ 2 ซึ่งกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีระบบนิเวศที่เหมาะสมต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างโอกาส ความยั่งยืนและความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage) ของประเทศ” วางเป้าหมายให้ประเทศไทยบรรลุผล 2 ตัวชี้วัดเป้าหมายภาพรวมอีก 5 ปีข้างหน้า ด้วยการเพิ่มสัดส่วนมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจดิจิทัลต่อ GDP เป็นร้อยละ 30 ซึ่งในปี พ.ศ. 2564 และ 2565 มีการประมาณการมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจดิจิทัลคิดเป็นร้อยละ 13.98 และ 15.34 ตามลำดับ⁴ และการยกอันดับความสามารถของประเทศไทยในการแข่งขันทางดิจิทัลไม่น้อยกว่าอันดับที่ 30 ซึ่งในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 38 ทั้งนี้ สาระสำคัญภายใต้เป้าหมายดังกล่าว เป็นไปตามแผนภาพที่ 3 กล่าวคือ การเพิ่มเศรษฐกิจดิจิทัลต่อ GDP ได้จำแนกภาคอุตสาหกรรม High Value Sectors ออกเป็น 7 หมวด⁵ ได้แก่ อุตสาหกรรมดิจิทัล ท่องเที่ยวดิจิทัล การค้าดิจิทัล การเงินดิจิทัล

⁴ แผนปฏิบัติการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566-70, หน้า 71

⁵ ตามการจำแนกเศรษฐกิจดิจิทัลของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สาธารณสุขดิจิทัล การศึกษาดิจิทัล รวมทั้งบริการทางธุรกิจและบริการอื่นๆ ที่เป็นดิจิทัล และการเพิ่มอันดับความสามารถของประเทศไทยในการแข่งขันทางดิจิทัล ซึ่งในปี พ.ศ. 2564 ตัวชี้วัด IMD⁶ ภาพรวมประเทศไทยอยู่ อันดับที่ 38 ส่วนองค์ประกอบ 3 เสาหลักสำคัญ (Key Pillar) ได้แก่ เสาหลักทางด้านองค์ความรู้ อันดับที่ 42 เสาหลักทางด้านเทคโนโลยี อันดับที่ 22 เสาหลักทางด้าน Future Readiness อันดับที่ 44 ดังนั้น ภายใต้ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ จะเน้นการพัฒนาในประเด็นย่อยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ คือ เพิ่มทักษะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยี (Digital/Technological Skills) ส่งเสริมให้เกิดกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตให้เกิดขีดความสามารถในการแข่งขัน (Internet User) การเพิ่มประสิทธิภาพของด้านการขายปลีกในช่องทางออนไลน์ (Internet Retailing) และสนับสนุนการพัฒนาเป็นรัฐบาลดิจิทัล (e-government)

แผนภาพที่ 3 : แสดงเป้าหมายสำคัญของ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565-2570

จากเป้าหมายและจุดมุ่งเน้นที่ชัดเจน จึงนำมาสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนากลไกและสนับสนุนการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure) และ ecosystem ที่จำเป็น เพื่อให้การทำธุรกรรมฯ สร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม

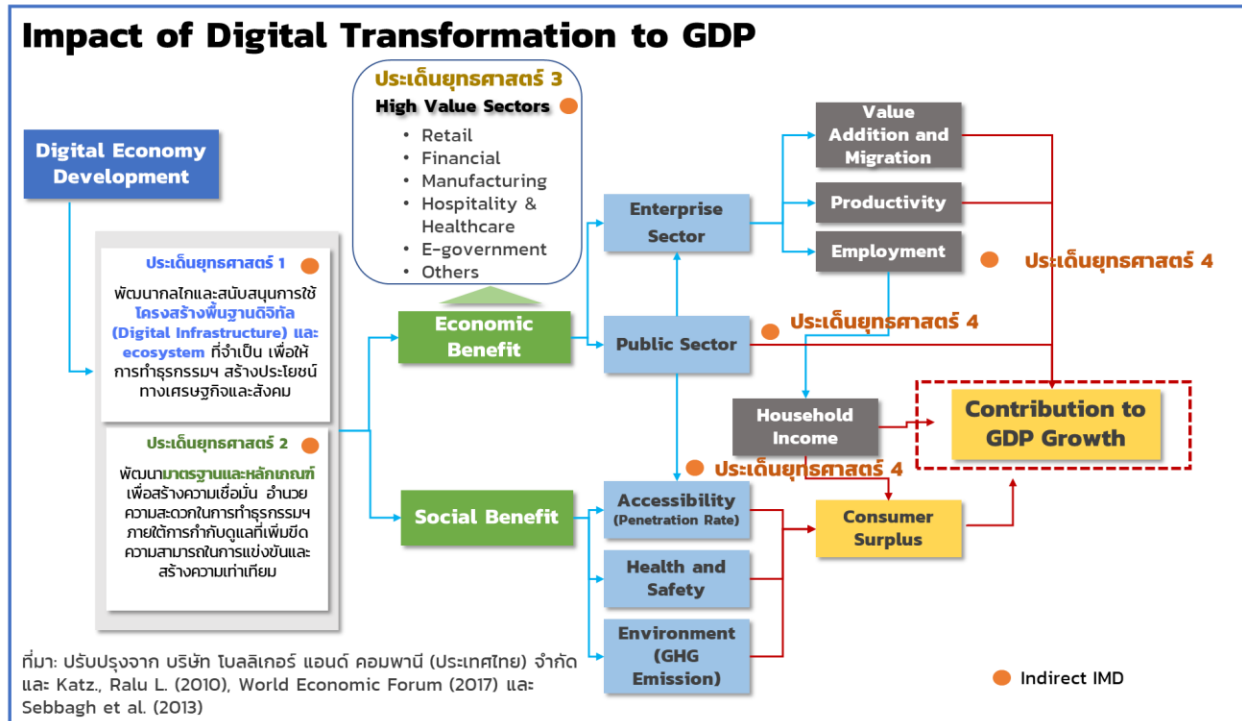
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนามาตรฐานและหลักเกณฑ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น อำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมฯ ภายใต้การกำกับดูแลที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและความเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลักดันให้เกิดการใช้งานระบบการบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ(Adoption)

⁶ IMD World Digital Competitiveness Ranking 2021, pp. 162-163

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมั่นคงปลอดภัยทางดิจิทัลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

โดยทั้ง 4 ยุทธศาสตร์จะมีส่วนในการสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศตามแนวคิดดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 4 : Impact of Digital Transformation to GDP

การพัฒนาโครงการสำคัญภายใต้ร่างแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 มีการลำดับความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบ Inclusive growth โดยแผนภาพที่ 4 แสดงผลกระทบ (Impact) ด้าน Digital Transformation ต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายใต้การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy Development) ของประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วยภาครัฐ (Public Sector) ภาคเอกชน (Private Sector) ผู้ประกอบการ (Enterprise Sector) ตลอดจนประชาชนและผู้บริโภค (Household/Consumer) เพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ อำนวยความสะดวกการบริการภาครัฐ ส่งเสริมผู้ประกอบการในการทำธุรกิจ ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจสังคม (Inequality) รวมทั้งการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนากลไก/สนับสนุนการใช้ Digital Infrastructure และ ecosystem ทางด้าน Digital ID และการบริการผู้ประกอบการ กับยุทธศาสตร์ที่ 2 มาตรฐาน/กฎเกณฑ์ที่อำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมจะเป็นฐานรากสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ ทั้งในด้าน Economic Benefits จะเพิ่มมูลค่าแก่อุตสาหกรรม High Value Sector ซึ่งอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 ที่เน้นการ Adoption และการสร้าง Digital

(ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 (สำหรับการรับฟังความคิดเห็นเท่านั้น)

Leader ให้กับประเทศไทย ส่วนทางด้าน Social Benefits จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจสังคม ลด Digital Divide ให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐที่สะดวกและลดต้นทุนแฝงในการทำธุรกรรม ตลอดจนการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมกลไกการพัฒนาที่ยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ด้านการพัฒนากำลังคนและประชาชนของประเทศต้องถูกยกระดับไปพร้อมกันกับภาคส่วนต่าง ๆ ด้วยการผลักดันยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความตระหนักรู้ ความรู้เท่าทัน และองค์ความรู้ทางด้าน Digital Literacy/Digital Technology ให้เกิดขึ้นบน ecosystem ต่างๆ ภายในประเทศไทย รวมทั้งสร้างหน่วยงานทางวิชาการรองรับการพัฒนาประเทศ

ตารางที่ 1 : แสดงประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์/มาตรการ

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์/มาตรการ
ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 พัฒนากลไกและสนับสนุนการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure) และ ecosystem ที่จำเป็นเพื่อให้การทำธุรกรรมฯ สร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> มีกลไกที่สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure) และระบบนิเวศที่ทันสมัยส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีนัยสำคัญ จำนวนผู้ให้บริการไทย/ผู้ประกอบการไทยในด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลในแต่ละปีเพิ่มขึ้นกว่าปีฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> สร้างกลไกการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล/ระบบนิเวศ เช่น Trust framework and Interoperability สร้างความร่วมมือเพื่อสนับสนุนความเชื่อมโยงหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเน้นการสร้าง impact ในวงกว้าง
ประเด็นยุทธศาสตร์ 2 พัฒนามาตรฐานและหลักเกณฑ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น อำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมฯ ภายใต้การกำกับดูแลที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและความเท่าเทียม	<ul style="list-style-type: none"> การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ใน 4 ด้าน (ความสามารถในการแข่งขัน/ ความสอดคล้องกับสากล/ความเหมาะสมกับสภาพสังคม/ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม) ประชาชนมีความเชื่อมั่นในบริการที่ได้รับการรับรอง/ตรวจประเมินโดยมาจากมาตรฐาน หลักเกณฑ์ด้านธุรกรรมฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาและส่งเสริมการใช้มาตรฐานธุรกรรมฯ ในภาครัฐและเอกชน ที่ทัดเทียมสากลแข่งขันได้ และสร้างความยั่งยืน (Digital sustainability) ส่งเสริมให้เกิดกลไกการพัฒนาและการสื่อสารทางด้านกฎหมายที่เอื้อต่อเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย ใช้ข้อมูลเชิงอนาคตหรือการวิจัยเพื่อสร้างแผนงานด้านมาตรฐานและกฎเกณฑ์หรือทบทวนความเหมาะสม

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์/มาตรการ
<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ 3 ผลักดันให้เกิดการใช้งานระบบการบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ (Adoption)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ประเทศไทยมี Digital Adoption และ Digital Leader มากกว่า ร้อยละ 80 ภายใน 5 ปี • การเพิ่มขึ้นของปริมาณธุรกรรมที่ส่งผลสำคัญต่อการเพิ่ม digital GDP มีอัตราเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 15% ต่อปี (YOY) 	<ul style="list-style-type: none"> • ยกระดับมาตรฐานระบบการบริการของไทยให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้ • สนับสนุนระบบการบริการภาคเอกชนให้สามารถเชื่อมต่อได้กับภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ • ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบการบริการที่ได้รับมาตรฐาน (PR&NETWORK)
<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมั่นคงปลอดภัยทางดิจิทัลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • World digital competitiveness ของ IMD เสา Knowledge แต่ละปีมีอันดับไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 42 และอยู่ภายใน อันดับที่ 40 ในปี 2570 • คะแนนเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและการเข้าใจดิจิทัลของประเทศไทย ที่ระดับ 72 คะแนน ในปี 2570 (GCI 4.0) 	<ul style="list-style-type: none"> • สร้าง Knowledge & Awareness แก่ประชาชนให้สามารถเปลี่ยนผ่านการทำธุรกรรมฯ อย่างเท่าทันและเท่าเทียม • ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านธุรกรรมฯ ให้เพียงพอ ตรงความต้องการและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี • ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากรฐานข้อมูลและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาฯ

4. (ร่าง) ประเด็นยุทธศาสตร์ และโครงการ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. 2566-2570

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักและตัวชี้วัดที่สำคัญ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ออกเป็น 4 ยุทธศาสตร์ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีกลยุทธ์ มาตรการ และโครงการสำคัญที่จะดำเนินการ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

**พัฒนากลไกและสนับสนุนการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure) และ ecosystem ที่จำเป็น เพื่อให้การทำธุรกรรมฯ
สร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม**

เป้าประสงค์ : ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและ ecosystem จำเป็น โดยมุ่งเน้นความมีประสิทธิภาพในขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมผ่าน Trust framework และการเชื่อมโยงข้อมูล

ตารางที่ 2 : แสดงข้อมูลโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ	เป้าหมายโครงการ	หน่วยงาน
สร้างกลไกการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล/ระบบนิเวศ เช่น Trust framework and Interoperability	1) Thailand Digital ID ecosystem (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2568) (Joint KPI: แผนปฏิบัติการรอบการขับเคลื่อนการให้บริการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลประเทศไทยระยะที่ 1 (2565-2567)	<ul style="list-style-type: none"> ประชาชนใช้ Digital ID ที่ได้มาตรฐาน มีจำนวนเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 30 ล้าน Accounts 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
สร้างกลไกการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล/ระบบนิเวศ เช่น Trust framework and Interoperability	2) โครงการศึกษาและพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานดิจิทัลอื่นๆ (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2568)	<ul style="list-style-type: none"> 2566 ระบุโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น/ต้องส่งเสริมที่เกี่ยวกับ E-transaction และดำเนินการสร้างความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานนั้นในปี 2567-70 โดยวัดผลจากจำนวนธุรกรรมที่เพิ่มขึ้นจากความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าว 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ	เป้าหมายโครงการ	หน่วยงาน
สร้างกลไกการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล/ระบบนิเวศ เช่น Trust framework and Interoperability	3) โครงการบริการยืนยันตัวตนด้วยดิจิทัลไอดีสำหรับบุคคลต่างชาติ (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2567)	<ul style="list-style-type: none"> • มีนวัตกรรมใหม่ๆ เพิ่มประสิทธิภาพของบริการภาครัฐ และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> • สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ • กรมการปกครอง
สร้างกลไกการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล/ระบบนิเวศ เช่น Trust framework and Interoperability	4) สนามทดสอบนวัตกรรมใหม่ (Sandbox ที่เกี่ยวกับบริการ Digital ID ภาครัฐและเอกชน) (ปีที่ดำเนินการ: 2566-70)	<ul style="list-style-type: none"> • การมีสนามทดลองเพื่อประเมินความเสี่ยงของกระบวนการก่อนนำไปใช้จริง 	<ul style="list-style-type: none"> • สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
สร้างกลไกการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล/ระบบนิเวศ เช่น Trust framework and Interoperability	5) โครงการเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลผู้มีอำนาจในการทำธุรกรรม/นิติกรรมของนิติบุคคลในรูปแบบที่ตรวจสอบด้วยดิจิทัลได้ (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2567)	<ul style="list-style-type: none"> • ภาครัฐกิจสามารถทำธุรกรรมได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> • กรมพัฒนาธุรกิจการค้า • กรมสรรพากร
สร้างกลไกการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล/ระบบนิเวศ เช่น Trust framework and Interoperability	6) แนวทางการเชื่อมโยงระบบและข้อมูลของระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Interoperability) สำหรับประเทศไทย โดยอ้างอิงแนวทางหรือประยุกต์ใช้มาตรฐานสากลต่าง ๆ เช่น Open ID Connect (ปีที่ดำเนินการ: 2566)	<ul style="list-style-type: none"> • เพิ่มประสิทธิภาพการทำธุรกรรมและสามารถเข้าถึงข้อมูลที่สมบูรณ์ได้ดียิ่งขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> • สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ • กรมการปกครอง • คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ • ธนาคารแห่งประเทศไทย • บริษัท เนชั่นแนลดิจิทัลไอดี จำกัด • สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย • สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ	เป้าหมายโครงการ	หน่วยงาน
สร้างความร่วมมือ เพื่อสนับสนุนความเชื่อมโยงหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเน้นการสร้าง impact ในวงกว้าง	7) การนำร่องการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลของระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลกับต่างประเทศผ่านระบบ NDTP และระบบ Smart Financial เป็นต้น (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2567)	<ul style="list-style-type: none"> • ได้ระบบการทำธุรกรรมระหว่างประเทศและเกิดการเพิ่มประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ 	<ul style="list-style-type: none"> • สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ • กรมการปกครอง • ธนาคารแห่งประเทศไทย • สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ • คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ • คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน
สร้างความร่วมมือ เพื่อสนับสนุนความเชื่อมโยงหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเน้นการสร้าง impact ในวงกว้าง	8) แพลตฟอร์มดิจิทัลสุขภาพระดับชาติ (NDHP) (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2568)	<ul style="list-style-type: none"> • เชื่อมโยงกับผู้บริการได้รวดเร็วและมีข้อมูลระดับปฐมภูมิไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงสาธารณสุข
สร้างกลไกการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล/ระบบนิเวศ เช่น Trust framework and Interoperability	9) โครงการหนึ่งรหัสหนึ่งผู้ประกอบการ (One Identification : ID One SMEs) (ปีที่ดำเนินการ: 2566)	<ul style="list-style-type: none"> • ระบบของการติดตาม SME และสร้างกลไกส่งเสริมกลุ่ม SME ได้อย่างทันทั่วถึง 	<ul style="list-style-type: none"> • สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนาเทคโนโลยีและสนับสนุนการใช้ มาตรฐานและหลักเกณฑ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมฯ ภายใต้การกำกับดูแลที่เพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันและสร้างความเท่าเทียม

เป้าประสงค์ : ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและ ecosystem จำเป็น โดยมุ่งเน้นความมีประสิทธิภาพในขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมผ่าน Trust framework และการเชื่อมโยงข้อมูล

ตารางที่ 3 : แสดงข้อมูลโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 2

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ	เป้าหมายโครงการ	หน่วยงาน
พัฒนาและส่งเสริมการใช้มาตรฐานธุรกรรมฯ ในภาครัฐและเอกชนที่ทัดเทียมสากล แข่งขันได้และสร้างความยั่งยืน (Digital sustainability)	1) โครงการ Digital service governance (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2570)	<ul style="list-style-type: none"> • ได้มาตรฐานหรือแนวทางการดูแลเพื่อสร้างความเชื่อมั่น ต่อสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป เช่น AI, Blockchain, Quantum Computing, Metaverse, Data Sharing • การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแต่ละฉบับ มีค่าน้อยกว่าร้อยละ 60 ใน 4 ด้าน (ความสามารถในการแข่งขัน/ ความสอดคล้องกับสากล/ความเหมาะสมกับสภาพสังคม/ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม) • ประชาชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจในมาตรฐาน/หลักเกณฑ์ด้านธุรกรรมฯ ปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (ทุกปี) 	<ul style="list-style-type: none"> • สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ	เป้าหมายโครงการ	หน่วยงาน
ใช้ข้อมูลเชิงอนาคตหรือการวิจัยเพื่อสร้างแผนงานด้านมาตรฐานและกฎเกณฑ์หรือทบทวนความเหมาะสม	2) โครงการ Digital Ecosystem Foresight เพื่อสนับสนุน Governance Framework (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2570)	<ul style="list-style-type: none"> ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่มีการถูกนำไป execute อย่างน้อย 1 เรื่อง/ปี 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
พัฒนาและส่งเสริมการใช้มาตรฐานธุรกรรมฯ ในภาครัฐและเอกชนที่ทัดเทียมสากล แข่งขันได้และสร้างความยั่งยืน (Digital sustainability)	3) โครงการการจัดเก็บภาษีตามหลักเกณฑ์ OECD (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2567)	<ul style="list-style-type: none"> สร้างความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี/รักษารฐานภาษีของประเทศ ยกระดับมาตรฐานภาษีระหว่างประเทศและป้องกัน การกีดกันรฐานภาษี/การโอนย้ายกำไรไปยังประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> กรมสรรพากร
ส่งเสริมให้เกิดกลไกการพัฒนาและการสื่อสารทางด้านกฎหมายที่เอื้อต่อเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย	4) โครงการจัดทำกฎระเบียบการใช้บริการระบบคลาวด์กลางภาครัฐและจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ข้อมูลของประเทศไทย (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2570)	<ul style="list-style-type: none"> ระบบการให้บริการคลาวด์กลางของประเทศไทย มีมาตรฐาน ความมั่นคงปลอดภัย นำเชื่อถือ รองรับบริการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ข้อมูลของประเทศไทย และนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ส่งเสริมให้เกิดกลไกการพัฒนาและการสื่อสารทางด้านกฎหมายที่เอื้อต่อเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย	5) โครงการกำหนด guideline ในกระบวนการที่พบโดยทั่วไปในบริการดิจิทัลภาครัฐ (Common Process) (ปีที่ดำเนินการ: 2566)	<ul style="list-style-type: none"> แนวทางปฏิบัติวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กับกระบวนการที่พบในบริการดิจิทัลภาครัฐ 8 กระบวนการ ตาม ร่าง พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ	เป้าหมายโครงการ	หน่วยงาน
พัฒนาและส่งเสริมการใช้มาตรฐาน ธุรกรรมฯ ในภาครัฐและเอกชนที่ ทัดเทียมสากล แข่งขันได้และสร้าง ความยั่งยืน (Digital sustainability)	6) โครงการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ ว่าด้วยการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยไซเบอร์	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนหน่วยงานภาครัฐและโครงสร้าง พื้นฐานที่สำคัญทางสารสนเทศใน กลุ่มเป้าหมายมีความพร้อมในการรักษา ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 70 ในปี 2566) ด้วยการพัฒนา ขีดความสามารถ กระบวนการ ปฏิบัติงานด้านไซเบอร์ตาม มาตรฐานสากล ของหน่วยงานโครงสร้าง พื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการ การรักษาความมั่นคง ปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ผลักดันให้เกิดการใช้งานระบบการบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ (Adoption)

เป้าประสงค์ : ประเทศไทยมีการบริการดิจิทัลที่ได้มาตรฐานและประชาชนใช้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นทางเลือกหลัก จนประเทศก้าวสู่ Digital Transformation อย่างแท้จริง

ตารางที่ 4 : แสดงข้อมูลโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ	เป้าหมายโครงการ	หน่วยงาน
ยกระดับมาตรฐานระบบการบริการของไทยให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้	1) โครงการ Thailand Digital Transformation Maturity ใน High value sector (ปีที่ดำเนินการ:2566-2568)	<ul style="list-style-type: none"> ประเทศไทยมี Digital Adoption และ Digital Leader มากกว่าร้อยละ 80 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ภาคเอกชน
สนับสนุนระบบการบริการภาคเอกชนให้สามารถเชื่อมต่อได้กับภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบการบริการที่ได้รับมาตรฐาน (PR&NETWORK)	2) Smart Tourism (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2570)	<ul style="list-style-type: none"> ระบบอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยว การวางแผน การจัดการด้านการเงิน การเชื่อมโยงสภาพภูมิอากาศ และ สถานที่ท่องเที่ยว เพิ่มจำนวนการทำธุรกรรมฯ ใน sector สำคัญของประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ยกระดับมาตรฐานระบบการบริการของไทยให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้	3) โครงการระบบต่อยอดข้อมูลกลางด้านสวัสดิการเพื่อให้บริการผ่าน Citizen Portal (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2568)	<ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานรัฐมีกระบวนการทำงานที่เป็นรูปแบบดิจิทัล ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง สะดวก รวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลา เป็นศูนย์กลางข้อมูลให้ประชาชน ธุรกิจ และชาวต่างชาติ ติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร ณ จุดเดียว โดยจำนวนบริการในรูปแบบดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงได้ผ่านศูนย์บริการร่วม 60 บริการ 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

(ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 (สำหรับการรับฟังประชาพิจารณ์เท่านั้น)

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ	เป้าหมายโครงการ	หน่วยงาน
ยกระดับมาตรฐานระบบการบริการของไทยให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้	4) โครงการส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (ปีที่ดำเนินการ: 2566)	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มรวบรวมเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล รวมถึงพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการด้านดิจิทัลที่มีคุณภาพและมาตรฐานให้กับผู้ประกอบการไทย และเพิ่มจำนวนการทำธุรกรรมฯ ใน sector สำคัญของประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
ยกระดับมาตรฐานระบบการบริการของไทยให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้	5) โครงการสำรวจและศึกษาข้อมูลอุตสาหกรรมดิจิทัล (ปีที่ดำเนินการ: 2566)	<ul style="list-style-type: none"> รายงานผลการสำรวจและศึกษาข้อมูลดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
สนับสนุนระบบการบริการภาคเอกชนให้สามารถเชื่อมต่อได้กับภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบการบริการที่ได้รับมาตรฐาน (PR&NETWORK)	6) โครงการพัฒนาระบบแพลตฟอร์มอัจฉริยะเพื่อการบริหารจัดการข้อมูลด้านกำลังคนฯ (EWE) (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2567)	<ul style="list-style-type: none"> เชื่อมโยงระบบ E-tax invoice เพื่อนำส่งกรมสรรพากร ระบบเชื่อมต่อกับระบบ TPQI-NET ในการนำส่งรายได้ ระบบบริหารจัดการทรัพยากร และการบำรุงรักษาระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
สนับสนุนระบบการบริการภาคเอกชนให้สามารถเชื่อมต่อได้กับภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบการบริการที่ได้รับมาตรฐาน (PR&NETWORK)	7) โครงการศูนย์กลางข้อมูล SMEs แห่งชาติ (Big Data) (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2568)	<ul style="list-style-type: none"> ได้แหล่งรวบรวมข้อมูล SMEs เพื่อเป็นฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย การพิจารณาในการดำเนินธุรกิจต่างๆ ในภาคเอกชน 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ	เป้าหมายโครงการ	หน่วยงาน
ยกระดับมาตรฐานระบบการบริการของไทยให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้	8) โครงการศูนย์กลางการให้บริการฐานองค์ความรู้ สื่อการเรียนรู้ และหลักสูตรการศึกษา (e-Education Hub) (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2569)	<ul style="list-style-type: none"> มีศูนย์กลางการให้บริการด้านการศึกษาที่ครบวงจร ณ จุดเดียว และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้งาน 	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงศึกษาธิการ
สนับสนุนระบบการบริการภาคเอกชนให้สามารถเชื่อมต่อกับภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบการบริการที่ได้รับมาตรฐาน (PR&NETWORK)	9) โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Contribution to GDP) (ปีที่ดำเนินการ: 2566)	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาประสิทธิภาพการวัดมูลค่า Digital Economy Contribution to GDP ที่สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบเศรษฐกิจ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลตรงเป้าและมีประสิทธิภาพมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมั่นคงปลอดภัยทางดิจิทัลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

เป้าประสงค์ ประเทศไทยมีการบริการดิจิทัลที่ได้มาตรฐานและประชาชนใช้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นทางเลือกหลัก จนประเทศก้าวสู่ Digital Transformation อย่างแท้จริง

ตารางที่ 5 : แสดงข้อมูลโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 4

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ	เป้าหมายโครงการ	หน่วยงาน
สร้าง Knowledge & Awareness แก่ประชาชนให้สามารถเปลี่ยนผ่านการทำธุรกรรมฯ อย่างเท่าทันและเท่าเทียม	1) โครงการส่งเสริมศักยภาพดิจิทัลเพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนผ่านทางด้านเทคโนโลยี (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2570)	<ul style="list-style-type: none"> ประชาชนและภาคเอกชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ Digital law/ Digital STD และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องและมีความมั่นใจในการทำธุรกรรมฯ มากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
สร้าง Knowledge & Awareness แก่ประชาชนให้สามารถเปลี่ยนผ่านการทำธุรกรรมฯ อย่างเท่าทันและเท่าเทียม	2) โครงการศูนย์ช่วยเหลือและจัดการปัญหาออนไลน์ (1212ETDA) (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2570)	<ul style="list-style-type: none"> ตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยเป็นศูนย์รับเรื่องและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนาระบบให้มีการส่งต่องานระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านธุรกรรมฯ ให้เพียงพอ ตรงความต้องการและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี	3) โครงการพัฒนาอาสาสมัครพัฒนาดิจิทัล (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2569)	<ul style="list-style-type: none"> มีอาสาสมัครพัฒนาดิจิทัล 2,000 คน 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สร้าง Knowledge & Awareness แก่ประชาชนให้สามารถเปลี่ยนผ่านการทำธุรกรรมฯ อย่างเท่าทันและเท่าเทียม	4) โครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center: AFNC) (ปีที่ดำเนินการ: 2566-2570)	<ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้ประชาชนใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลทุกรูปแบบได้อย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันมีความรับผิดชอบต่อสังคม และสนับสนุนให้ผลิตสื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 (สำหรับการรับฟังประชาพิจารณ์เท่านั้น)

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ	เป้าหมายโครงการ	หน่วยงาน
ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านธุรกรรมฯ ให้เพียงพอ ตรงความต้องการและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี	5) โครงการ Coding เพื่อผู้สูงอายุ (ปีที่ดำเนินการ : 2566)	<ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมทักษะทางดิจิทัลแก่ผู้สูงอายุ รวมถึงพัฒนาแพลตฟอร์มการจัดหางานให้แก่ผู้สูงอายุ 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
สร้าง Knowledge & Awareness แก่ประชาชนให้สามารถเปลี่ยนผ่านการทำธุรกรรมฯ อย่างเท่าทันและเท่าเทียม	6) โครงการสร้างผู้สูงวัยและผู้ด้อยโอกาสเป็นกำลังคนดิจิทัลสู่ภัยไซเบอร์ (ปีที่ดำเนินการ: 2566)	<ul style="list-style-type: none"> สร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจการใช้ไซเบอร์ปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้แก่ผู้สูงวัยและผู้ด้อยโอกาส รวมถึงพัฒนาแพลตฟอร์มในการสร้างความตระหนักรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาฯ	7) โครงการศึกษา Thailand Digital Outlook ประจำปี พ.ศ. 2566 (ปีที่ดำเนินการ: 2566)	<ul style="list-style-type: none"> ศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศในระดับสากลในการประเมินผลนโยบาย การพัฒนาด้านดิจิทัลและส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาฯ	8) โครงการสำรวจข้อมูลสถานภาพการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของประเทศไทย (ปีที่ดำเนินการ: 2566)	<ul style="list-style-type: none"> รายงานสำรวจระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านธุรกรรมฯ ให้เพียงพอ ตรงความต้องการและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี	9) โครงการฝึกซ้อมเพื่อการป้องกันรับมือ และลดความเสี่ยง จากภัยคุกคามไซเบอร์ของประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ยกระดับความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญทางด้านสารสนเทศในกลุ่มเป้าหมาย มีความพร้อมสูงขึ้นที่จะเผชิญภัยคุกคามในทุกรูปแบบความรุนแรง (ร้อยละ 60 ในปี 2566) 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ

ภาคผนวก

แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2564-2565

แผนยุทธศาสตร์
เกี่ยวกับธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. 2564 - 2565

วิสัยทัศน์
“ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อม (ecosystem)
ที่เอื้อต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในทุกพื้นที่ ทุกเวลา
ด้วยการมีความเชื่อมั่นภายใต้การมีกฎหมาย มาตรฐาน และการอำนวยความสะดวกตามหลักสากล
นำไปสู่การเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง”

เป้าหมายภาพรวม	ตัวชี้วัด: World Bank’s Ease of Doing Business ของประเทศ เพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 21 ในปี 2563 เป็น Top20 ในปี 2565	ตัวชี้วัด: ความเชื่อมั่นในการใช้งานอินเทอร์เน็ตของประชาชน เพิ่มสูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี (เป็นร้อยละ 85 ในปี 2565)								
	<table style="width: 100%; text-align: center; font-size: small;"> <tr> <td style="background-color: #d9e1f2;">การเริ่มต้นธุรกิจ</td> <td style="background-color: #d9ead3;">การบังคับให้เป็นไปตามข้อกำหนด</td> <td style="background-color: #fff2cc;">การค้าระหว่างประเทศ</td> <td style="background-color: #fff2cc;">การขอสินเชื่อ</td> <td style="background-color: #fff2cc;">การชำระภาษี</td> </tr> </table>	การเริ่มต้นธุรกิจ	การบังคับให้เป็นไปตามข้อกำหนด	การค้าระหว่างประเทศ	การขอสินเชื่อ	การชำระภาษี	<table style="width: 100%; text-align: center; font-size: small;"> <tr> <td style="background-color: #d9ead3;">โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล</td> <td style="background-color: #d9ead3;">มาตรฐาน กฎเกณฑ์ และการกำกับฯ</td> <td style="background-color: #d9ead3;">ระบบการบริการฯ</td> <td style="background-color: #d9ead3;">ความตระหนักรู้ และทักษะดิจิทัล</td> </tr> </table>	โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล	มาตรฐาน กฎเกณฑ์ และการกำกับฯ	ระบบการบริการฯ
การเริ่มต้นธุรกิจ	การบังคับให้เป็นไปตามข้อกำหนด	การค้าระหว่างประเทศ	การขอสินเชื่อ	การชำระภาษี						
โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล	มาตรฐาน กฎเกณฑ์ และการกำกับฯ	ระบบการบริการฯ	ความตระหนักรู้ และทักษะดิจิทัล							

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1

ผลักดันให้เกิด**โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล** ที่จำเป็น เพื่อรองรับการทำธุรกรรมฯ และส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ 2

พัฒนา**มาตรฐานและกฎเกณฑ์** เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมฯ ภายใต้การกำกับดูแลอย่างเหมาะสม

ประเด็นยุทธศาสตร์ 3

ยกระดับ**ระบบการบริการ**ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของไทยให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ 4

ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้ พร้อมยกระดับความพร้อมด้าน**กำลังคน (Manpower)** และบริหารจัดการข้อมูลจากการทำธุรกรรมฯ

ตัวชี้วัด	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ประเทศมี Trust & Security Infrastructure ที่จำเป็น โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานรองรับ Digital ID ☐ มีแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานรัฐ-เอกชน ☐ ประชาชนและภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงการทำธุรกรรมฯ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ประเทศมีมาตรฐานด้าน Digital ID และเกี่ยวข้องที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้งานของ Ecosystem ☐ ความสำเร็จในการออกมาตรฐาน/กฎเกณฑ์ ร้อยละ 100 ☐ มีช่องทางการสื่อสารและให้คำปรึกษาฯ โดยได้รับความพึงพอใจจากผู้ใช้บริการ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 85 ☐ ร้อยละ 80 ของผู้มีส่วนได้เสียมีความเชื่อมั่นต่อธรรมาภิบาลของการกำกับดูแลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ กระบวนการขอใบอนุญาตตามเกณฑ์ Ease of Doing Business มีจำนวนขั้นตอนและระยะเวลาดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ☐ สัดส่วนการใช้ระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ เพิ่มขึ้น ในปี 2565 เป็นร้อยละ 80 ☐ ระบบการบริการฯ ของไทย ได้รับการส่งเสริมด้านมาตรฐานและการเชื่อมต่อกับ:บบริรัฐ ☐ ธุรกิจบริการที่ได้รับกำกับดูแล มีจำนวน Transaction ของการให้บริการเพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ 20 ในปี 2565 ☐ มูลค่า e-Commerce เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ต่อปี 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และมี Digital Literacy ด้วยมาตรฐานสร้างความเชื่อมั่นด้านการทำธุรกรรมฯ เพิ่มขึ้น ☐ มีศูนย์รวมข้อมูลและผลการศึกษาวิจัยด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นมรดกของภาค (Foresight) ☐ มีแนวทางดำเนินงานด้าน e-Transaction Data Management ของประเทศ ☐ มีแนวทางพัฒนากำลังคนด้านธุรกรรมฯ
-----------	---	--	---	--

1) ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล โดยเฉพาะ Trust and Security Infrastructure (Digital ID | e-Sig | ...) และ Network & Physical Infra. เพื่อรองรับธุรกรรมฯ

2) เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างไร้รอยต่อ

3) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จาก 5G และอื่นๆ ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

1) พัฒนาและส่งเสริมการใช้ (Volume) มาตรฐานธุรกรรมฯ ในภาครัฐและเอกชน ที่เกิดเกี่ยวสมาคมและแข่งขันได้

2) ส่งเสริมให้เกิดกลไกการพัฒนาและการสื่อสารทางด้านกฎหมายที่เอื้อต่อเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย

3) สร้างความเชื่อมั่นด้วยการกำกับดูแลตามมาตรฐานสากล (มาตรฐานบังคับ/มาตรฐานแนะนำ)

1) ยกระดับมาตรฐานระบบการบริการของไทย (Trust and Security Services) พร้อมลดข้อจำกัด/อุปสรรคทางการค้า เพื่อสร้างขีดความสามารถ รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก

2) สนับสนุนระบบการบริการภาคเอกชน ให้สามารถเชื่อมต่อได้กับภาครัฐ อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบการบริการที่ได้รับมาตรฐาน (PR & NETWORK)

1) สร้าง Knowledge & Awareness แก่ประชาชน ให้สามารถเปลี่ยนผ่านการทำธุรกรรมฯ อย่างเท่าทัน

2) ผลิตและพัฒนา Manpower ให้เพียงพอ ตรงความต้องการ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี

3) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาฯ

✓ ผ่านความเห็นชอบจากสภาพัฒนา เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2564

(ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570 (สำหรับการรับฟังประชาพิจารณ์เท่านั้น)

ประชาพิจารณ์
(ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2566-2570

PUBLIC HEARING: POLISHING THE NEXT e-TRANSACTION PLAN

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

อาคารเดอะ โนน ทาวเวอร์ แกรนด์ พระรามเก้า (อาคารบี)

ชั้น 21 เลขที่ 33/4 ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง

เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310

โทรศัพท์ 0 2123 1234 | โทรสาร 0 2123 1200

WWW.ETDA.OR.TH ETDA THAILAND